

[Tholstrup.]

myndigheder holdes fængslet, til trods for at han ikke har gjort sig skyldig i noget kriminelt. Det drejer sig om en efter danske forhold almindelig skilsmisssag. Skilsmisssagen er nu afsluttet ved en dom ved Københavns Byret, og man skulle derfor tro, at hr. Hebo så var blevet sat på fri fod. Han har nu siddet fængslet et helt år og sidder fortsat på ubestemt tid. Det er denne nedværdigende behandling af en dansk statsborger, jeg mener den højtærede udenrigsminister må tage sig af. Det er netop noget af det, der er den højere mening med opretholdelse af den danske udenrigstjeneste: beskyttelse af danske borgere i udlandet mod overgreb. Jeg anmoder derfor den højtærede minister om at redegøre for, hvilke skridt der tages til, at ingenior Hebo bliver sat på fri fod.

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft): Da jeg ikke kan gå ud fra, at tingets medlemmer kender den sag, som det ærede medlem her har draget frem og stillet spørgsmål til mig om, tror jeg, det vil være rigtigt, at jeg giver en, forhåbentlig nogenlunde kort, udredning af, hvordan denne sag har udviklet sig, og hvordan stillingen er i dag.

Sagen vedrører, som man vil vide, noget så dagligdags som spørgsmålet om, hvem af forældrene der skal have forældremyndigheden over barnet i tilfælde af ægteskabets forlis. Den har i høj grad beskæftiget offentligheden såvel herhjemme som i USA. Dette skyldes navnlig, at barnets fader nu i ca. 1 år i henhold til en af en amerikansk domstol afsagt kendelse har været berøvet friheden for derved at tvinge ham til at efterkomme rettens pålæg til ham om at bringe sit barn tilbage til De Forenede Stater, en fremgangsmåde, der ikke ville kunne anvendes her i landet i et tilsvarende tilfælde.

I betragtning af det lange tidsrum, hvori denne sag har stået på, og de talrige meddelelser af mere eller mindre objektivt indhold, der er fremkommet i pressen i de to lande, vil det måske være praktisk, at jeg her genopfrisker sagens forhistorie og hidtidige forløb i store træk.

Ægteparret Hebo har i en årrække haft deres hjem i De Forenede Stater. I ægteskabet er der, som man ved, en datter, den 10-årige Annelisabeth, kaldet Lisa. Efter at fru Hebo i april 1949 havde forladt det fælles hjem i New York sammen med datteren, blev denne anbragt på for-

skellige skoler i USA, senest på en skole i Virginia.

I slutningen af august måned 1949 henvendte fru Hebos amerikanske sagfører sig til Hebo med henblik på at få en separation i stand mellem parterne. I begyndelsen af september samme år besøgte Hebo sin datter på skolen; han fjernede ved denne lejlighed barnet fra skolen og rejste med hende til Danmark. Her anbragte Hebo barnet hos sin familie og vendte derefter tilbage til De Forenede Stater.

Fru Hebo henvendte sig derpå til retten i New York, der ved en kendelse af 10. oktober 1949 pålagde hr. Hebo at bringe barnet tilbage til De Forenede Stater, idet retten bl. a. udtalte, at den ikke så sig i stand til at træffe en endelig afgørelse i spørgsmålet om, hvem der skulle have forældremyndigheden, forinden retten selv havde haft lejlighed til at se og tale med barnet og høre barnets egne ønsker.

Da hr. Hebo i de følgende måneder ikke efterkom den amerikanske rets pålæg, og da der efter dommerens opfattelse var fare for, at Hebo, i tilfælde af at hustruen fik tilkendt barnet, ville forlade De Forenede Stater — og det er jo den egentlige baggrund for sagen —, afsagdes en ny kendelse i februar 1950, der bestemte, at Hebo skulle fængsles for foragt for retten i anledning af, at han ikke havde efterkommet rettens pålæg, og for derved at tvinge ham til at bringe barnet tilbage til De Forenede Stater.

Dette skridt fra rettens side, som har vakt så stor opsigt, hviler på et retsprincip, der er så godt som ukendt i dansk retspleje, og det kan vel også siges at være fremmed for dansk retsopfattelse; men det har hjemmel i staten New Yorks lovgivning og er heller ikke ukendt i andre retsforfatninger.

Hr. Hebo havde imidlertid forinden besluttet at anlægge en ægteskabssag mod hustruen her i landet, og hans henværende sagfører havde rettet henvendelse til justitsministeriet for at få bestemt, ved hvilken underret sagen ville være at anlægge, idet han således benyttede sig af den adgang, der ifølge retsplejelovens § 448 d består for at indbringe sagen for en dansk domstol. Ifølge den nævnte bestemmelse i retsplejeloven kan ægteskabssag nemlig altid anlægges her i landet, når begge ægtefæller har dansk indfødsret. Ved justitsministeriets skrivelse af 10. februar 1950 blev sagen henvist til Københavns Byret.